

Obsah.

Kapitola 1.

1. Zhodnotenie rozvojovej stratégie samosprávneho kraja.	
(Ing. Imrich Fülöp)	9
1.1. Prispôsobenie rozvojovej stratégie samosprávneho kraja aktuálnym legislatívnym, organizačným a systémovým podmienkam.	
(Ing. Imrich Fülöp)	10
1.2. Stratégia postupových krokov smerujúcich k ovplyvňovaniu zásadných rozhodnutí centrálnej vlády.	
(Ing. Imrich Fülöp)	11

Kapitola 2.

2. Makroekonomická analýza Košického kraja.	
(Ing. Imrich Fülöp)	12
2.1. Možnosti zvýšenia využitia rastového potenciálu kraja cestou zvýšenia produktivity.	
(Ing. Imrich Fülöp)	15
2.2. Možnosti zvýšenia využitia rastového potenciálu kraja cestou zníženia nezamestnanosti.	
(Ing. Imrich Fülöp)	17

Kapitola 3.

3. Socio – ekonomická analýza Košického kraja.	
(Ing. Mária Molnárová)	20
3.1. Doprava – budovanie a modernizácia dopravnej infraštruktúry.	
(Ing. Dana Alezárová, JUDr. Oľga Ičová)	21
3.1.1. Cestná doprava.	
(Ing. Melinda Sasáková)	22
3.1.1.1. Dĺžky cestných komunikácií.	
(Ing. Melinda Sasáková)	23
3.1.1.2. Medzinárodné cestné ťahy na území Košického kraja.	
(Ing. Melinda Sasáková)	29
3.1.1.3. Intenzita dopravy.	
(Ing. Melinda Sasáková)	30
3.1.1.4. Kvalita ciest.	
(Ing. Melinda Sasáková)	31
3.1.1.5. Kritické nehodové úseky v Košickom kraji.	
(Ing. Melinda Sasáková)	37
3.1.2. Železničná doprava.	
(Ing. Melinda Sasáková)	38
3.1.2.1. Železničné dráhy celoštátneho a nadregionálneho významu.	
(Ing. Melinda Sasáková)	41
3.1.2.2. Železničné dráhy regionálneho významu.	
(Bc. Anna Litavcová)	42
3.1.3. Intermodálna doprava.	
(Ing. Melinda Sasáková)	44
3.1.4. Integrovaná doprava.	
(Ing. Melinda Sasáková)	45

3.2. Životné prostredie.

3.2.1. Integrovaná ochrana, racionálne využívanie vôd a protipovodňová ochrana.	
3.2.1.1. Zásobovanie obyvateľstva pitnou vodou. (doc. RNDr. Michal Mamczák).....	47
3.2.1.2. Odvádzanie a čistenie komunálnych odpadových vôd. (doc. RNDr. Michal Mamczák).....	52
3.2.1.3. Zabezpečenie komplexnej ochrany územia pred povodňami. (doc. RNDr. Michal Mamczák).....	55
3.2.1.4. Sledovanie a hodnotenie stavu povrchových a podzemných vôd. (doc. RNDr. Michal Mamczák).....	56
3.2.2. Ochrana ovzdušia, ozónovej vrstvy a minimalizácia nepriaznivých vplyvov klimatických zmien vrátane podpory obnoviteľných zdrojov energie.	
3.2.2.1. Ochrana ovzdušia. (doc. RNDr. Michal Mamczák).....	59
3.2.2.2. Minimalizácia nepriaznivých vplyvov klimatických zmien, vrátane podpory obnoviteľných zdrojov energie. (doc. RNDr. Michal Mamczák).....	66
3.2.2.3. Ochrana ozónovej vrstvy Zeme. (doc. RNDr. Michal Mamczák).....	67
3.2.3. Odpadové hospodárstvo. (doc. RNDr. Michal Mamczák).....	68
3.2.3.1. Nebezpečné odpady. (doc. RNDr. Michal Mamczák).....	68
3.2.3.1.1. Odpady zo zdravotnej starostlivosti. (doc. RNDr. Michal Mamczák).....	69
3.2.3.1.2. Odpady z veterinárnej starostlivosti. (doc. RNDr. Michal Mamczák).....	71
3.2.3.1.3. Odpady s obsahom PCB a iných POPs. (doc. RNDr. Michal Mamczák).....	72
3.2.3.2. Ostatné odpady. (doc. RNDr. Michal Mamczák).....	74
3.2.3.2.1. Komunálne odpady (odpady z domácností a podobné odpady z obchodu, priemyslu a inštitúcií) vrátane ich zložiek zo separovaného zberu. (doc. RNDr. Michal Mamczák).....	74
3.2.3.2.2. Separovaný zber. (doc. RNDr. Michal Mamczák).....	76
3.2.3.2.3. Odstraňovanie environmentálnych záťaží a uzatváranie a rekultivácia skládok odpadov. (doc. RNDr. Michal Mamczák).....	81
3.2.4. Ochrana a regenerácia prírodného prostredia a krajiny. (doc. RNDr. Michal Mamczák).....	85
3.2.4.1. Územná ochrana. (doc. RNDr. Michal Mamczák).....	87
3.2.4.2. Druhová ochrana. (doc. RNDr. Michal Mamczák).....	89
3.2.4.3. Súvislá európska sústava chránených území NATURA 2000. (doc. RNDr. Michal Mamczák).....	94
3.2.4.4. Územia chránené podľa medzinárodných dohovorov. (doc. RNDr. Michal Mamczák).....	97

3.3. Základná infraštruktúra.

(Ing. Mária Molnárová).....	99
3.3.1. Infraštruktúra vzdelávania.	
(Ing. Mária Kokardová)	101
3.3.1.1. Materské školy.	
(MVDr. Ján Špak).....	101
3.3.1.2. Základné školy.	
(MVDr. Ján Špak).....	103
3.3.1.3. Stredné školy.	
(MVDr. Ján Špak).....	104
3.3.1.3.1. Štruktúra stredných škôl.	
(MVDr. Ján Špak)	106
3.3.1.4. Vysoké školy.	
(MVDr. Ján Špak).....	107
3.3.2. Infraštruktúra sociálnych služieb, sociálnoprávnej ochrany a sociálnej kurately.	
(Ing. Zuzana Jusková, Mgr. Lenka Varcholová)	108
3.3.2.1. Cieľová skupina seniori.	
(Ing. Zuzana Jusková, Mgr. Lenka Varcholová).....	109
3.3.2.2. Cieľová skupina zdravotne postihnutí občania.	
(Ing. Zuzana Jusková, Mgr. Lenka Varcholová).....	111
3.3.2.3. Cieľová skupina osoby vyžadujúce azylové ubytovanie (bezdomovci, matky s deťmi, po výkone trestu, po závislosti na drogách).	
(Ing. Zuzana Jusková, Mgr. Lenka Varcholová).....	113
3.3.2.4. Cieľová skupina sociálnoprávna ochrana detí a rodín.	
(Ing. Zuzana Jusková, Mgr. Lenka Varcholová).....	114
3.3.2.5. Cieľová skupina azylanti a migranti.	
(Bc. Silvia Hricková)	116
3.3.3. Infraštruktúra regionálnych zdravotníckych zariadení.	
(PhDr. Peter Dringuš)	118
3.3.4. Infraštruktúra pamäťových a fondových inštitúcií na regionálnej úrovni a revitalizácia pamiatkového fondu.	
(Mgr. Milan Biath, Ing. Imrich Fülöp)	123
3.3.4.1. Knižnice.	
(PhDr. Marta Čiderová).....	124
3.3.4.2. Múzeá a galérie.	
(Mgr. Milan Biath)	126
3.3.4.3. Pamiatkový fond.	
(PhDr. Marta Čiderová).....	131
3.3.5. Infraštruktúra cestovného ruchu.	
(PaedDr. Mária Zolovčíková)	133
3.3.5.1. Celková návštevnosť v Košickom kraji.	
(PaedDr. Mária Zolovčíková).....	133
3.3.5.1.1. Domáci návštevníci v Košickom kraji.	
(PaedDr. Mária Zolovčíková).....	135
3.3.5.1.2. Zahraniční návštevníci v Košickom kraji.	
(PaedDr. Mária Zolovčíková).....	137
3.3.5.1.3. Priemerná dĺžka prenocovaní v Košickom kraji.	
(PaedDr. Mária Zolovčíková).....	139

3.3.5.1.4. Klientely cestovného ruchu v Košickom kraji. (PaedDr. Mária Zolovčíková).....	140
3.3.5.2. Turistická infraštruktúra Košického kraja. (PaedDr. Mária Zolovčíková).....	142
3.3.5.2.1. Ubytovacie zariadenia v Košickom kraji. (PaedDr. Mária Zolovčíková).....	143
3.3.5.2.2. Lôžka v Košickom kraji. (PaedDr. Mária Zolovčíková).....	144
3.3.5.2.3. Využitie lôžkovej kapacity (stále lôžka) v Košickom kraji. (PaedDr. Mária Zolovčíková).....	145
3.3.5.2.4. Ďalšia turistická infraštruktúra. (PaedDr. Mária Zolovčíková).....	146
3.3.5.3. Ekonomický prínos cestovného ruchu v Košickom kraji. (PaedDr. Mária Zolovčíková).....	148
3.4. Ľudské zdroje. (Ing. Imrich Fülöp).....	150
3.4.1. Demografická analýza obyvateľstva Košického kraja. (Mgr. Katarína Rosičová)	151
3.4.1.1. Štruktúra obyvateľstva. (Mgr. Katarína Rosičová).....	152
3.4.2. Podpora mobility za prácou a cezhraničná integrácia trhov práce. (PhDr. Lenka Litavcová, Mgr. Katarína Rosičová).....	157
3.4.3. Štruktúra uchádzačov o zamestnanie. (PhDr. Lenka Litavcová, Mgr. Katarína Rosičová).....	158
3.4.3.1. Štruktúra uchádzačov o zamestnanie podľa pohlavia. (PhDr. Lenka Litavcová, Mgr. Katarína Rosičová).....	159
3.4.3.2. Štruktúra uchádzačov o zamestnanie podľa veku. (PhDr. Lenka Litavcová, Mgr. Katarína Rosičová).....	161
3.4.3.3. Štruktúra uchádzačov o zamestnanie podľa vzdelania. (PhDr. Lenka Litavcová, Mgr. Katarína Rosičová).....	165
3.4.3.4. Štruktúra uchádzačov o zamestnanie podľa doby evidencie. (PhDr. Lenka Litavcová, Mgr. Katarína Rosičová).....	168
3.4.4. Voľné pracovné miesta. (PhDr. Lenka Litavcová, Mgr. Katarína Rosičová).....	171
3.4.5. Podpora zosúladenia rodinného a pracovného života a starostlivosti o malé deti. (PhDr. Lenka Litavcová, Mgr. Katarína Rosičová).....	173
3.4.6. Výsledky sociografického mapovania rómskych osád na Slovensku. (Bc. Silvia Hricková)	175
3.5. Vzdelávanie. (Ing. Imrich Fülöp).....	179
3.5.1. Smerovanie a prognózovanie procesu prípravy na povolanie. (Ing. Imrich Fülöp)	180
3.5.1.1. Prepojenie systému odborného vzdelávania a prípravy s trhom práce. (Ing. Imrich Fülöp)	180
3.5.1.2. Stanovenie prioritných odvetví ekonomickej činnosti. (Ing. Imrich Fülöp)	182
3.6. Znalostná ekonomika. (Ing. Peter Burger, Ing. Michal Kmec)	184

3.6.1. Infraštruktúra v oblasti vedy a výskumu v Košickom kraji. (Ing. Peter Burger)	185
3.6.2. Podpora v oblasti výskumu a vývoja. (Ing. Peter Burger)	188
3.6.3. Medzinárodná spolupráca. (Ing. Peter Burger)	194
3.6.4. Využívanie rizikového kapitálu. (Ing. Peter Burger)	195
3.7. Poľnohospodárstvo, lesné hospodárstvo a rozvoj vidieka.	
3.7.1. Poľnohospodárstvo. (Ing. Katarína Svistáková)	197
3.7.1.1. Analýza poľnohospodárstva vidieckych oblastí Košického kraja. (Ing. Katarína Svistáková)	197
3.7.1.2. Podiel poľnohospodárskeho sektora na zamestnanosti a tvorbe HDP. (Ing. Katarína Svistáková)	199
3.7.1.3. Štruktúra podnikov, ich právna forma a výmera. (Ing. Katarína Svistáková)	201
3.7.1.4. Situácia v príjmoch podnikov (výška, zloženie), hospodárske výsledky. (Ing. Katarína Svistáková)	203
3.7.1.5. Charakter výroby, výrobcovia, využitie poľnohospodárskej pôdy.	
3.7.1.5.1. Štruktúra poľnohospodárskeho pôdneho fondu. (Ing. Katarína Svistáková)	206
3.7.1.5.2. Štruktúra, intenzita a produkcia rastlinnej výroby. (Ing. Katarína Svistáková)	210
3.7.1.5.3. Štruktúra, intenzita a produkcia živočíšnej výroby. (Ing. Katarína Svistáková)	213
3.7.1.6. Stav v diverzifikácii príjmov a výroby. (Ing. Katarína Svistáková)	217
3.7.1.7. Kapitálová vybavenosť. (Ing. Katarína Svistáková)	218
3.7.1.8. Investície a zadlženosť. (Ing. Katarína Svistáková)	221
3.7.1.9. Pridaná hodnota a ekonomický potenciál poľnohospodárstva Košického kraja. (Ing. Katarína Svistáková)	223
3.7.1.10. Odbyt poľnohospodárskej produkcie. (Ing. Katarína Svistáková)	227
3.7.1.11. Odbytové organizácie výrobcov, združenia, spolky. (Ing. Katarína Svistáková)	228
3.7.1.12. Situácia v príjmoch domácností a zamestnanosti. (Ing. Katarína Svistáková)	228
3.7.1.12.1. Zamestnanosť v pôdohospodárstve, podiel na celkovej zamestnanosti v hospodárstve. (Ing. Katarína Svistáková)	228
3.7.1.12.2. Priemerná nominálna mesačná mzda podľa odvetví. (Ing. Katarína Svistáková)	229
3.7.1.12.3. Ceny poľnohospodárskych výrobcov. (Ing. Katarína Svistáková)	230

3.7.1.13. Stav vysporiadania vlastníckych vzťahov a pozemkové úpravy.	
3.7.1.13.1. Registrácia vlastníckych práv. (Ing. Katarína Svistáková).....	232
3.7.1.13.2. Pozemkové úpravy. (Ing. Katarína Svistáková).....	233
3.7.1.14. Znevýhodnené oblasti. (Ing. Katarína Svistáková).....	233
3.7.1.15. Vymedzenie území zaradených do Chránených území a Natura 2000, limity CHÚ. (Ing. Katarína Svistáková).....	235
3.7.1.16. Trh s pôdou. (Ing. Katarína Svistáková).....	236
3.7.2. Lesné hospodárstvo. (Ing. Katarína Svistáková).....	236
3.7.2.1. Lesnatosť. (Ing. Katarína Svistáková).....	236
3.7.2.2. Zdravotný stav lesov. (Ing. Katarína Svistáková).....	237
3.7.2.3. Možnosti hospodárskeho využitia lesných zdrojov. (Ing. Katarína Svistáková).....	237
3.7.2.4. Vlastníctvo lesov. (Ing. Katarína Svistáková).....	238
3.7.2.5. Podnikateľská štruktúra. (Ing. Katarína Svistáková).....	238
3.7.2.6. Odbyt a spracovanie dreva. (Ing. Katarína Svistáková).....	240
3.7.3. Rozvoj vidieka. (Ing. Katarína Svistáková).....	240
3.7.3.1. Vidiecky turizmus. (Ing. Katarína Svistáková).....	240
3.7.3.1.1. Supraštruktúra – zariadenia pre vidiecky cestovný ruch v Košickom kraji. (Ing. Katarína Svistáková).....	243
3.7.3.1.2. Podporné inštitúcie pre kvalitu vidieckeho turizmu a certifikačné systémy. (Ing. Katarína Svistáková).....	244
3.7.3.2. Obnoviteľné zdroje energie. (Ing. Katarína Svistáková).....	246
3.7.3.2.1. Biomasa. (Ing. Katarína Svistáková).....	246
3.7.3.2.2. Geotermálna energia. (Ing. Katarína Svistáková).....	248
3.7.3.3. Spracovateľský priemysel. (Ing. Katarína Svistáková).....	250

Kapitola 4.

4. Analýza realizovaných opatrení na podporu regionálneho rozvoja.

(Ing. Imrich Fülöp) 251

4.1. Analýza Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja Košického

samosprávneho kraja v období 2004 – 2006 251

4.1.1. Globálny cieľ č.1. – znižovanie zaťaženia životného prostredia. (Ing. Martin Netolický, Ing. Oliver Kovács)	251
4.1.2. Globálny cieľ č.2. – výrazné zvýšenie odvetvovej a priestorovej diverzifikácie priemyslu. (Ing. Peter Burger, Ing. Viera Dulinová)	260
4.1.3. Globálny cieľ č. 3. – významné zvýšenie ekonomickej aktivity malého a stredného podnikania z domácich zdrojov, dôraz na znižovanie nezamestnanosti. (Ing. Peter Burger, PaedDr. Mária Zolovčíková)	267
4.1.4. Globálny cieľ č.4. – dobudovanie infraštruktúry. (Ing. Melinda Sasáková)	277
4.1.5. Globálny cieľ č. 5. – posilňovanie sociálneho kapitálu a inštitucionálnej spolupráce. (PhDr. Lenka Litavcová, Mgr. Katarína Rosičová)	282
4.1.6. Globálny cieľ č. 6. – rozvoj poľnohospodárstva a vidieka. (Ing. Katarína Svistáková)	290
4.2. Analýza príjmu pomoci zo štrukturálnych fondov v období 2004 – 2006. (Ing. Imrich Fülöp a kolektív)	294
4.3. Kritické faktory implementácie a návrh opatrení zvyšujúcich efektívnosť budúceho strategického plánovania. (Ing. Imrich Fülöp)	297

Kapitola 5.

5. BDMP analýza Košického kraja.

(kolektív autorov)	301
5.1. Okresy Košice I – IV.	
5.1.1. Oblasti bez disparít	301
5.1.2. Disparity	302
5.1.3. Možnosti riešenia disparít	303
5.1.4. Prekážky riešenia disparít	305
5.2. Okres Košice – okolie.	
5.2.1. Oblasti bez disparít	306
5.2.2. Disparity	307
5.2.3. Možnosti riešenia disparít	308
5.2.4. Prekážky riešenia disparít	309
5.3. Okres Michalovce.	
5.3.1. Oblasti bez disparít	310
5.3.2. Disparity	311
5.3.3. Možnosti riešenia disparít	312
5.3.4. Prekážky riešenia disparít	313
5.4. Okres Rožňava.	
5.4.1. Oblasti bez disparít	315
5.4.2. Disparity	315
5.4.3. Možnosti riešenia disparít	316
5.4.4. Prekážky riešenia disparít	318
5.5. Okres Sobrance.	
5.5.1. Oblasti bez disparít	319
5.5.2. Disparity	319
5.5.3. Možnosti riešenia disparít	320
5.5.4. Prekážky riešenia disparít	322

5.6. Okres Spišská Nová Ves.	
5.6.1. Oblasti bez disparít.....	323
5.6.2. Disparity	324
5.6.3. Možnosti riešenia disparít	325
5.6.4. Prekážky riešenia disparít	326
5.7. Okres Gelnica.	
5.7.1. Oblasti bez disparít.....	327
5.7.2. Disparity	328
5.7.3. Možnosti riešenia disparít	328
5.7.4. Prekážky riešenia disparít	330
5.8. Okres Trebišov.	
5.8.1. Oblasti bez disparít.....	331
5.8.2. Disparity	331
5.8.3. Možnosti riešenia disparít	333
5.8.4. Prekážky riešenia disparít	334